

PERSBERICHT

12 april 2019

Verslag aan het Vlaams Parlement

M-decreet en de zorg in het gewoon onderwijs

Het Rekenhof bevroeg 60 scholen uit het gewoon onderwijs over hun zorgbeleid en de maatregelen die ze namen voor de leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Het Rekenhof beoordeelt het algemene zorgbeleid als positief, met enkele aandachtspunten. De scholen deden heel wat aanpassingen voor leerlingen met een gemotiveerd verslag of verslag en vonden die doorgaans redelijk. Ze vonden aanpassingen onredelijk als de leerling veel individuele aandacht nodig had, wat vooral het geval was bij leerlingen met een verstandelijke beperking en leerlingen met gedragsproblemen. De CLB's en de ondersteuningsnetwerken die het Rekenhof bevroeg, menen dat niet alle scholen even ver staan in hun zorgbeleid. De leerkrachten kunnen zich maar beperkt vinden in de principes van het M-decreet.

Inleiding

Met het M-decreet beoogde de Vlaamse overheid meer inclusie van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in het gewoon onderwijs. Zij voerde daartoe de verplichting in voor elke gewone school om een doorgedreven zorgbeleid te voeren en redelijke aanpassingen te doen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Zo nodig schrijft het CLB een gemotiveerd verslag of verslag (dat in principe toegang biedt tot het buitengewoon onderwijs) op basis waarvan de school ondersteuning kan krijgen vanuit het buitengewoon onderwijs.

Zorgbeleid van de school

Het Rekenhof beoordeelt het algemene zorgbeleid van de bevraagde scholen als positief. Veel scholen nemen maatregelen inzake leerlingenopvolging, brede basiszorg, gedifferentieerd werken en omgaan met leerproblemen. Scholen beschikken over een zorgteam om het zorgbeleid toe te passen en gaan bewust om met zittenblijven. Ook de leerkrachten en ouders ervaren het zorgbeleid in het algemeen als positief. Uit het Rekenhofonderzoek kwamen echter ook aandachtspunten naar voren: onvoldoende draagvlak voor de zorgvisie kan leiden tot een te leerkrachtafhankelijke brede basiszorg, de continuïteit van de zorg kan soms beter en ook de inzetbaarheid en expertise van de zorgteams is niet altijd optimaal. Scholen meldden ook dat ze het soms moeilijk hebben met leerlingen met gedragsproblemen.

M-decreet en zorg voor de leerling met specifieke onderwijsbehoeften

De scholen deden heel wat aanpassingen voor leerlingen met een gemotiveerd verslag of verslag en vonden die doorgaans redelijk. Ze vonden aanpassingen onredelijk als de leerling veel individuele aandacht nodig had, wat vooral het geval was bij een verstandelijke beperking en gedragsproblemen.

De scholen bleken vrij tevreden over de ondersteuning door de CLB's en de ondersteuningsnetwerken die de overheid heeft ingevoerd voor ondersteuning vanuit het buitengewoon onderwijs. Van de CLB's appreciëren ze de geboden meerwaarde en de brede kijk op ondersteuningsnoden. Sommige scholen ervoeren dat de CLB's de zorgmaatregelen vanuit de school heel kritisch bekijken en streng zijn in het toestaan van ondersteuning. Wat betreft de ondersteuningsnetwerken, waren de scholen tevreden over de meerwaarde voor leerlingen en leerkrachten en de flexibele ondersteuning. Ze ondervonden echter soms een

nog zoekende werking, een deskundigheid in ontwikkeling en onvoldoende uren ondersteuning.

Het Rekenhof bevroeg ook de CLB's en de ondersteuningsnetwerken. Die vonden dat niet alle scholen al even ver staan in hun zorgbeleid, onder meer omdat het voor de scholen niet duidelijk is wat van hen juist verwacht wordt. De ondersteuningsnetwerken vonden trouwens dat sommige CLB's niet streng genoeg zijn voor scholen die hun zorg onvoldoende uitbouwen.

Leerlingen met een gemotiveerd verslag

Hoewel de directies en zorgleerkrachten van oordeel zijn dat leerlingen met een gemotiveerd verslag doorgaans het gemeenschappelijk curriculum kunnen volgen, zijn de leerkrachten niet positief over de gevolgen van het M-decreet voor de studieresultaten. Ze zijn niet overtuigd dat die leerlingen voldoende leerwinst boeken en stellen dat ze soms onvoldoende tijd en aandacht kunnen besteden aan de andere leerlingen. Ze kunnen zich maar beperkt vinden in de principes van het M-decreet.

Reactie van de minister

De Vlaamse minister van Onderwijs stelt in haar reactie dat het nieuwe ondersteuningsmodel pas sinds 1 september 2017 van kracht is en dat deze nieuwe manier van werken de nodige tijd vraagt. Ze meent dat er vanuit het beleid reeds heel wat initiatieven genomen werden die aansluiten bij de aanbevelingen van het Rekenhof. De vaststelling dat de leerkrachten minder positief zijn over de mogelijkheden van de leerlingen met een gemotiveerd verslag om leerwinst te boeken, vindt zij zorgwekkend.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het verslag *M-decreet en de zorg in het gewoon onderwijs* is bezorgd aan het Vlaams Parlement. Het verslag en dit persbericht staan op de website van het Rekenhof (www.rekenhof.be).